

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Tredje behandling af lovforslag nr. L 62:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen.

Af Halvgaard (FP) m. fl.

(Fremsat 16/11 82. Første behandling 2/12 82. Betænkning 13/4 83. Anden behandling 19/4 83).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget

forkastedes, idet 10 stemte for, 118 imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 88:

Forslag til folketingsbeslutning om den humanistiske basisuddannelse ved RUC.

Af Dorte Bennedsen (S), Riishøj (SF) og Ole Vig Jensen (RV) m.fl.

(Fremsat 10/3 83. Første behandling 23/3 83. Betænkning 15/4 83).

Der var ikke stillet ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet 1 ændringsforslag af Tinning (VS) og Waldorff (VS) (se nedenfor).

Ændringsforslag

Af Tinning (VS) og Waldorff (VS):

Til teksten

Teksten affattes således:

»Folketinget pålægger undervisningsministeren fortsat at sikre normal optagelse ved

den humanistiske basisuddannelse ved RUC samt at sikre fri adgang til alle eksisterende overbygningssuddannelser.«

Bemærkninger

Ved normal optagelse forstås en optagelse på 175 studerende pr. år. Efter forslagsstillernes opfattelse vil der i fremtidens samfund være behov for kandidater fra de humanistiske fag samt samfundsfag, biologi og sociologi, som undervisningsministeren har villet lukke. De beskæftigelsesudsigter, som siges at være styrende for uddannelsespolitikken, er reelt politisk bestemt af den førte politik inden for de områder, hvor de færdiggjorte vil søge beskæftigelse. På denne måde er der en snæver sammenhæng mellem regeringens uddannelsespolitik og nedskæringerne inden for social-, sundheds-, undervisnings- og kulturområderne. Dertil kommer, at beskæftigelsesudsigterne kun bygger på et løst skøn om den fremtid, som vi i dette samfund faktisk ikke ved særlig meget om.

Med de stigende og voldsomme sociale problemer, den rivende teknologiske udvikling og den generelle følelse af afmagt, rastløshed og mangel på identitet er der fremover mere end nogen sinde brug for socialrådgivere, biologer og samfundsvidenskabelige og humanistiske kandidater med forstand på formidling. Hvis demokratiet overhovedet skal kunne fungere, er det en af forudsætningerne, at befolkningen har indsigt i samfundsudviklingen ud fra viden om tekniske og sociale sammenhænge og en historisk og kulturel bevidsthed.

Af disse grunde virker det også aldeles malplaceret at nedlægge cand.mag.-uddannelserne ved RUC, idet disse uddannelser netop kendetegnes ved, at pædagogikken indgår som et integreret element i den samlede uddannelse. Formidlingsaspektet, der altså netop er en kvalitet ved RUCs cand.mag.-uddannelser, må nødvendigvis opretholdes og udvikles. Dette gælder både i forhold til den generelle kulturelle og uddannelsesmæssige udvikling i befolkningen og i forhold til gymnasieskolens aktuelle krav.

Endvidere skal det understreges, at den planlagte sociale mellemuddannelse rummer en lang række muligheder for at udvikle forståelsen af årsagerne til de sociale problemer, ikke mindst i kraft af uddannelsens planlagte

placering på et universitet med muligheder for tværvideenskabeligt samarbejde.

Netop tværfagligheden er et andet hovedsynspunkt bag ændringsforslaget. Den faglige bredde, som sikres gennem tværfagligheden på RUC, har givet muligheder for både i forskning og i undervisning at anskue problemstillinger ud fra synsvinkler, som ellers har været hæmmet af snævre grænser mellem fag og enkeltvidenskaber. De utraditionelle kombinationer og den fleksibilitet, som i den forbindelse har kendetegnet RUC, må bevares. Derfor kan forslagsstillerne ikke acceptere, at der lægges alle mulige bindinger og begrænsninger på overbygningsvalget, da det let vil føre til, at uddannelserne stivner, traditionaliseres og specialiseres unødigt. Cand.mag.-uddannelserne på RUC har i forvejen et bredt erhvervsigte, især inden for hele formidlingsområdet. Og der er gode muligheder for, at datalogi kan ekspandere med udgangspunkt i den eksisterende uddannelse, hvor formidlingsaspektet netop fastholdes, og hvor kombinationer med f.eks. samfundsfag gør det muligt at opnå kandidatgrad i datalogi med vægt på datalogiens samfundsmæssige konsekvenser.

Kombinationstvung eller -forbud, der har til hensigt at tvinge studenterne til at læse alle mulige kombinationer på kryds og tværs, vil blot ødelægge fleksibiliteten og i stedet give en snæver erhvervsretning. Det er ikke svært at forestille sig de indholdsmæssige konsekvenser af, at sprogfagene f.eks. skal læses sammen med økonomiske, administrative eller naturvidenskabelige fag, for der er unægtelig forskel på, om et sprog tilegnes som et rent redskab eller som et humanistisk fag med vægt på historiske, kulturelle og samfundsmæssige forhold i samspil med fag som historie, dansk og samfundsfag.

Endelig vil forslagsstillerne fremhæve, at de humanistiske og sociale uddannelser, som undervisningsministeren ønsker at lukke, netop er de uddannelser, som har størst søgning blandt kvinder. Opretholdelse af humaniora og en social mellemuddannelse er også af den grund nødvendig, hvis der skal være mulighed for at fortsætte det arbejde for kvindernes ligestilling, som er foregået på RUC.

Hvis beslutningerne om RUCs fremtid ikke skal tages, inden planlægningsarbejdet er afsluttet, og hvis basisuddannelsesstuderne, som starter på RUC 1. september

1983, skal udstyres med den simple demokratiske ret, det er på forhånd at kende mulighederne for at vælge overbygning, så må undervisningsministeriet og direktoratet for de videregående uddannelser hurtigst muligt offentliggøre, at der i 1983 optages 175 studerende på den humanistiske basisuddannelse, og at de eksisterende overbygningsuddannelser opretholdes uden begrænsninger.

Det er fuldstændig uacceptabelt, at direktoratet for de videregående uddannelser i vejledningsavisen, der udsendes til alle potentielle ansøgere til de videregående uddannelser, skriver,

- at den humanistiske basisuddannelse kun tildeles 95 studerende,
- at samfundsfag er lukket,
- at biologi er lukket,
- at socionomi er lukket,
- at man ikke kan påregne at læse humanistiske gymnasielærerfag, og
- at studerende fra den samfundsvidenskabelige basisuddannelse ikke længere vil kunne forvente at få en gymnasielæreruddannelse.

Det kan ikke opfattes på anden måde, end at ministeren bevidst søger at skræmme ansøgere væk fra RUC, idet ministeren byder dem fuldstændig urimelige betingelser.

Ændringsforslaget sattes først til forhandling.

Forhandling

Sonja Mikkelsen (S):

Der er stillet 1 ændringsforslag, og det er stillet uden for betænkningen af VS. I socialdemokratiet må vi afvise forslaget, der på flere punkter er i modstrid med de forudsætninger, vi og de to andre forslagsstillende partier har redegjort for i bemærkningerne til forslaget. På den baggrund må vi altså afvise ændringsforslaget.

Riishøj (SF):

Jeg skal give SFs motivering for at være gået med til dette beslutningsforslag. Vi har gjort det . . .

Formanden:

Vi behandler i øjeblikket kun ændringsforslaget.

Riishøj (SF):

Jeg skal oplyse, at vi naturligvis er enige i udtalelsen i betænkningen om, at der hverken er taget stilling til optagelsestallene for 1983 eller til den mere langsigtede dimensionering på RUC.

Derimod må vi stemme imod VS' ændringsforslag, der siger, at alt skal være ved det gamle på RUC. Det må vi nødvendigvis gøre, i det øjeblik vi har accepteret at gå ind i forhandlinger. Vi har lagt op til, at der muligvis kunne ske en beskedent nedgang i optagelsestallene på RUC, dersom der kunne ske andre ting på RUC, der sikrede RUCs eksistens som universitet. Af den grund må vi stemme imod ændringsforslaget, men vi har forståelse for, at VS har stillet det. Det er den ideale fordring, men vi må stemme imod ud fra den betragtning, at vi er indgået i nogle forhandlinger, hvor vi har gjort vores til at få standset i hvert fald de værste overgreb fra undervisningsministeren mod RUC.

Vi er fuldstændig klar over, at den alliance, der er indgået her mellem socialdemokratiet og os og de radikale, er en skrøbelig alliance, og vi er fuldstændig på det rene med, at det, der er blevet resultatet, bestemt ikke er tilfredsstillende. Vi har taget en chance, vi har fået et optag på RUC på 95 studerende, og vi vil arbejde for, at udtalelsen om, at der ikke er taget stilling til 1983-optaget, udmøntes i, at vi får ændret vejledningstallene, sådan som de er beskrevet i vejledningsavisen.

Eva Møller (KF):

Jeg skal på vegne af det konservative folkeparti, venstre, centrum-demokraterne og kristeligt folkeparti afvise det af VS stillede ændringsforslag. Vi kan ikke gå ind for det. Vi mener fortsat, at hvis der skal ske en ændring af uddannelsesprofilen på Roskilde universitetscenter, så må der tages noget gammelt ud for at gøre plads til noget nyt.

Ole Vig Jensen (RV):

Det radikale venstre kan ikke støtte det stillede ændringsforslag. Vi vil stemme imod.

Tinning (VS):

Anstændigvis bør jeg vel starte med at fortælle, hvad ændringsforslaget overhovedet går ud på; det er ikke blevet særlig klart.

Det ændringsforslag, VS har stillet, går ud på, at der for det første bør sikres såkaldt normal optagelse ved den humanistiske basisuddannelse ved RUC allerede fra i år, det vil sige 175 studerende, og at der for det andet sikres fri adgang til alle eksisterende overbygningsuddannelser, altså til alle de uddannelser, som følger efter basisuddannelserne.

Når vi har stillet ændringsforslaget, hænger det sammen med temmelig mange ting. De vigtigste er, at undervisningsministeren som bekendt på et tidspunkt sagde, at nu må man hellere lukke hele den humanistiske basisuddannelse. Det vendte vi os imod sammen med en række andre partier. Vi gjorde ikke som socialistisk folkeparti det, at vi gik ind i forhandlinger og forsøgte at få tingene flyttet den vej, men ikke desto mindre er der altså sket det, at tingene er blevet flyttet.

Det, vi har ønsket at understrege med ændringsforslaget, er, at vi ikke vil acceptere, at bare fordi undervisningsministeren nu ikke lukker den humanistiske basisuddannelse, så skal den halveres. Den skal ingen af delene. Den skal bevares i fuldt omfang, først og fremmest fordi der inden for de områder, hvor færdiguddannede humanister kommer til at arbejde, er rigeligt brug for de folk, der bliver uddannet, hvis man vel at mærke vil bruge dem.

Den anden grund til, at vi har fremsat ændringsforslaget, er, at sådan som landet i øjeblikket ligger med det forlig, der tegner sig i horisonten, bliver RUC smadret temmelig grundlæggende, og det går bl.a. ud over den tværfaglighed, som er et af de vigtigste elementer ved RUC.

Den tredje og ikke den mindst vigtige grund er en kønspolitisk argumentation. Ikke helt tilfældigt er det sådan, at de uddannelser, undervisningsministeren specielt er ude efter, i høj grad søges og bruges af kvinder. For os er det et ekstra argument for at bevare alle eksisterende overbygningsuddannelser og et ekstra argument for at bevare den humanistiske basisuddannelse på RUC, at lige præcis dér findes der mange kvinder. Det gælder den humanistiske basisuddannelse, og det gælder den sociale uddannelse, der har været dernede. Det er vigtigt for os, at RUC selv har gjort et stort stykke arbejde helt konkret og jordnært med de kønspolitiske problemstillinger for at sikre kvinderne mu-

[Tinning]

lighed for videregående uddannelse, og det er selvfølgelig vigtigt, at man følger det op og giver mulighed for, at det arbejde kan fortsætte.

Så skal jeg knytte nogle enkelte kommentarer til de bemærkninger, der har været.

Der kunne måske være grund til at takke fru Eva Møller for hendes bunkeindlæg, som gjorde, at vi med det samme fik at vide, hvad 4 partier mener. Så var vi da fri for at løbe så meget op og ned.

Derudover skal jeg selvfølgelig takke hr. Riishøj for hans forståelse for, at vi har stillet vores ændringsforslag. Men én ting er, at man forstår, hvad vi gør, og i øvrigt vender os ryggen. Noget andet er, hvis man ville forstå, hvad vi gjorde, og også forholde sig lidt til det.

Det, vi siger, er ikke bare, at det selvfølgelig er enormt vigtigt hele tiden at understrege, hvordan tingene kunne være ideelt, og det gør vi. Nej, det, vi siger, er, at det er vigtigt, at hvis man skal ned på Roskilde universitetscenter som studerende, så skal man vide, hvad man har at rette sig efter, så skal man vide, hvad der er af overbygningsuddannelser, og hvad der ikke er af overbygningsuddannelser. Det er vores klare holdning, at der selvfølgelig skal være de overbygningsuddannelser, der er der.

Derudover skal man selvfølgelig udvikle nye uddannelser, lave justeringer, lave om-lægninger. Det er sket gennem alle årene og er ikke et specielt VS-synspunkt. Alle er enige om, at det er nødvendigt at lave justeringer af RUCs uddannelsesprofil, men der er 2 måder at gøre det på. Der er VS' måde, som består i, at vi siger til dem, der søger optagelse: sådan ligger landet, og i øvrigt er der forhandling om nogle ændringer. Så er der undervisningsministerens facon og andres facon, som består i at sige: i virkeligheden kan vi ikke fortælle jer noget som helst om noget som helst; vi har nedlagt et par fag, resten ved vi ikke noget om. Også derfor siger vi, det er vigtigt, at folk ved, hvad de kan få, og de skal selvfølgelig have de eksisterende overbygningsuddannelser eller mulighed for at søge dem.

Jeg skal sige, at i indlægget om hele beslutningsforslaget vil vi vende tilbage og argumentere for, at det, der lige nu er ved at ske, og det, der ville være en ekstra god grund til at stemme for VS' ændringsforslag,

er, at med den vejledningsavis, der er udsendt, er der skabt almindelig tvivl og almindelig vildledning om, hvad der overhovedet er muligt at læse nede på RUC og hvorfor og hvordan. Det kunne være en ekstra grund til at sige: nu beholder vi det i første omgang, som det er, kører nogle procedurer igennem og får lavet nogle justeringer, og så sætter vi dem i værk. Vi gør ikke tingene omvendt, men det vil jeg som sagt vende tilbage til.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslaget.

Afstemning

Ændringsforslaget

forkastedes, idet 3 stemte for, 125 imod.

Forslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Forhandling

Sonja Mikkelsen (S):

Siden førstebehandlingen af dette beslutningsforslag har ministeren udsendt en vejledningsavis til brug for dem, som til sommer vil søge de videregående uddannelser, og under udvalgsbehandlingen har vi fået en række svar fra ministeren vedrørende RUCs fremtidige uddannelsesprofil.

Siden februar 1982 har der været et planlægningsarbejde i gang, etableret af den tidligere minister og RUC. Det blev sat i stå, da ministeren i begyndelsen af januar tog en efter vores opfattelse noget forhastet beslutning om nedlæggelse af den humanistiske basisuddannelse og en række andre beslutninger vedrørende RUC. Under udvalgsbehandlingen har ministeren imidlertid tilkendegivet, at det planlægningsarbejde, som altså har været sat i stå siden januar, kan genoptages og gøres færdigt, sådan at der kan træffes endelig beslutning om RUCs uddannelsesprofil for 1984.

Der er imidlertid nogle beslutninger, som allerede nu fremgår af den vejledningsavis, der er udsendt, og også af de svar, vi har fået fra ministeren, som vi gerne vil sætte spørgsmålstegn ved. For det første siger ministeren i vejledningsavisen til de studerende, at man lukker for tilgangen til biologi og samfunds-

[Sonja Mikkelsen]

fag som gymnasielærerfag, og samtidig afviser han, at man kan etablere en ny social mellemuddannelse. Det andet, ministeren antyder, er, hvordan optagelsestallene skal se ud i fremtiden. Han mere end antyder en meget kraftig tilgang fra første færd af studerende med erhvervsøkonomi som overbygningfag. Vi i socialdemokratiet er meget betænkelige ved, at man sådan meget kraftigt putter et nyt fag ind med mange studerende lige fra starten. Det vil vi gerne opfordre ministeren til at kigge lidt nærmere på.

Vi mener, at planlægningsarbejdet skal gøres færdigt, og vi vil gerne opfordre ministeren til at lade så mange døre som overhovedet muligt stå åbne i forbindelse med dette planlægningsarbejde, sådan at man kan få nogle ordentlige og fornuftige og gennemarbejdede beslutninger igennem fra 1984, sådan at man ikke lader sig blokere af beslutninger, der er taget, som kun vedrører 1983, i det planlægningsarbejde, der nu skal foregå. Vi håber, at ministeren vil tage denne opfordring til sig.

Riishøj (SF):

Jeg skal redegøre for SFs baggrund for at gå med til dette beslutningsforslag.

Vi vidste, at den »alliance«, der her var indgået mellem SF, socialdemokratiet og de radikale, var usikker og skrøbelig. Vi gik med, fordi det dog i beslutningsforslaget blev konstateret, at der i folketinget er et flertal for at bevare humaniora på RUC. Vi vidste godt, at der var mange forskellige tolkningsmuligheder, og vi vidste udmærket, at ministeren ville komme med en udlægning af beslutningsforslaget, som var så skrap som overhovedet muligt. Formuleringerne i beslutningsforslaget fandt vi dog acceptable, og vi har – det var også min begrundelse for at stemme imod VS' ændringsforslag før – accepteret, at der kun er tale om tal. For os er 175 ikke et magisk tal, men et tal på 95 er ganske klart uacceptabelt, og fjernelse af 2 fag ved Roskilde universitetscenter er helt klart uacceptabelt.

Vi må holde fast ved den formulering, at der ikke er taget stilling til hverken optaget i 1983 eller den mere langsigtede dimensionering for RUC. Derfor vil vi insistere på at få et svar fra de radikale og fra undervisningsministeren på, om beslutningen eller forslaget

get i vejledningsavisen om at nedlægge samfundsfag og biologi kan trækkes tilbage eller bør trækkes tilbage. Der er intet i beslutningsforslaget, der giver ministeren mandat til eller giver ministeren en antydning af en idé om at nedlægge disse 2 fag. Derimod er alle universiteterne i den situation, at der foregår et dimensioneringsarbejde, et planlægningsarbejde, og det arbejde skal færdiggøres, og så er alle universiteterne i samme situation. Det, vi er imod, er, at man på forhånd dimensionerer for RUC og ganske enkelt diskriminerer over for ét bestemt universitet. Det er for os helt uacceptabelt. Derfor håber jeg, at vi får et klart svar fra undervisningsministeren og fra de radikale på, om man er indstillet på, at samfundsfag og biologi også kan vælges af de studerende, der nu tilgår Roskilde universitetscenter, og at man tager stilling til de 2 fags fremtid i forbindelse med færdiggørelsen af planlægningsarbejdet.

Der er rejst mange spørgsmål, og der har været en livlig debat omkring Roskilde universitetscenter. Jeg skal præcisere nogle ganske bestemte ting.

Jeg har nævnt problemerne omkring fagdimensioneringen. RUCs endelige fagprofil skal, som jeg nævnte før, afgøres i forbindelse med den samlede dimensionering for universiteterne.

Der er også blevet rejst spørgsmål om kvalitet. Vi er af den opfattelse – det er man givetvis også på Roskilde universitetscenter – at RUCs arbejde skal bedømmes efter ganske samme relevante strenge videnskabelige kriterier som alle andre universiteters. Vi har ikke fundet bevis for, at der gøres et arbejde på Roskilde universitetscenter, der er dårligere end på andre universiteter. De har deres særlige problemer. Det har de bestemt også på andre universiteter.

Der er blevet rejst spørgsmål om fleksibilitet og relevans. Der er heller ikke fundet bevis på, at man på Roskilde universitetscenter ikke i mindst samme omfang har levet op til disse krav, hvis vi sammenligner med andre universiteter.

Der er også rejst spørgsmål om overhovedet i Danmark at fastholde et universitet med en samfundskritisk, tværfaglig og projektorienteret profil. Det har man i de fleste lande. Roskilde universitetscenter sluger kun omkring 3 pct. af de samlede universitetsres-

[Riishøj]

sourcer. Det ville være dybt udemokratisk, hvis der ikke i den danske universitetsverden var plads til et universitet, der tænker og handler anderledes. Vi har universiteter og højere læreanstalter, der helt klart har en borgerlig profil. Det ville være udemokratisk, hvis man af politiske grunde vil udradere et universitet, der har en anden profil end den, der er gængs på bjerget. Men der er nogle, der gerne vil det, og vi ved, at ministeren reelt gerne vil det. I hvert fald vil han fjerne Roskilde universitetscenters bærende idé og omdanne det til noget, som ikke længere svarer til målet med Roskilde universitetscenters oprettelse. Vi må konstatere, at ministeren har lagt en meget hård tolkning i dette beslutningsforslag. Det vidste vi på forhånd.

Vi må altså understrege, at der ikke er taget stilling til 1983-tallene og til den langsigtede dimensionering, og det, der for os i vejledningsavisen, som er sendt ud, er særlig groft diskriminerende, er, at man bruger en sprogbrug over for Roskilde universitetscenter, som er grov og diskriminerende sammenlignet med den sprogbrug, som man anvender over for andre universiteter. Ministeren tager reelt på forhånd stilling, før dimensioneringsarbejdet er færdiggjort. Ikke med ét ord nævnes, at der arbejdes med en social mellemuddannelse ved centeret. Arbejdet omkring den sociale mellemuddannelse er ikke afsluttet, men ingen student får noget at vide om, at der faktisk foregår en høringsrunde og et arbejde omkring den sociale mellemuddannelse. Ministeren nævner det ikke med ét ord, men konstaterer kun, at socio-nomi er nedlagt.

Og så kommer måske det allerværste. Det er, at man med et pennestrog fjerner fagene samfundsfag og biologi. Her mener vi, at ministeren i hvert fald er på kant med beslutningsforslaget, der, som jeg nævnte før, ikke indicerer, at noget sådant skal gøres. Tværtimod understreges det, at planlægningsarbejdet skal færdiggøres, og så tager man stilling til den endelige fagprofil.

Derfor gentager jeg mit spørgsmål til de radikale og til ministeren, for der står jo netop i vejledningsavisens indledende bemærkninger, at vejledningsavisens udformning er med forbehold for debatten i folketinget og de beslutninger, der tages i folketinget. Derfor håber jeg, at vi på det punkt kan få lige-

stilling og overensstemmelse i hvert fald med beslutningsforslagets ånd.

Vi er altså gået med i dette arbejde, og vi er gået med i beslutningsforslaget, vel vidende at resultatet ikke nødvendigvis ville blive tilfredsstillende, og det er det heller ikke blevet, i hvert fald ikke på nuværende tidspunkt. Vi håber som sagt, at vi i hvert fald kan få nogle forbedringer igennem med hensyn til tolkningen af forslaget.

Roskilde universitetscenters fremtid er bestemt ikke afgjort med dette forslag, og vi vil fra SFs side ufortrødent kæmpe videre for, at Roskilde universitetscenter får en fair behandling i folketinget. Det er meget svært med den sammensætning, folketinget har. Folketingets flertal har i hvert fald ikke den opfattelse, at Roskilde universitetscenter skal behandles på lige fod med andre universiteter. Vi vil gøre, hvad vi kan, for at det bliver tilfældet.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Det var i sandhed imponerende, så mange illusioner det lykkedes hr. Riishøj at sprede på så forholdsvis kort tid.

Hr. Riishøj siger på SFs vegne: for os er det klart uacceptabelt, hvis vi kun får et optag på 95. Der er ikke noget at være i tvivl om, det er klart uacceptabelt. Så appellerer hr. Riishøj til undervisningsministeren. Det kommer der ikke noget ud af. Undervisningsministeren har ingen respekt for appeller, han har alene respekt for kold, kynisk magt, det ved vi.

Derefter appellerer hr. Riishøj til hr. Ole Vig Jensen fra det radikale venstre. Det kan der komme mange ting ud af. Jeg kunne godt tænke mig at få at vide af hr. Riishøj: hvad nu, hvis hr. Ole Vig Jensen enten vælger den nemme løsning som i forbindelse med seminarieforliget, nemlig slet ikke at sige noget, eller hr. Ole Vig Jensen vælger den lidt mere udviklede løsning at gå herop og lade, som om han siger noget, men alligevel ikke siger noget? Realiteten er, at det radikale venstre ikke har tænkt sig at tage ét eneste initiativ for at ændre tallet 95, det ved vi. Hr. Riishøj påstår ganske vist, at man stadig væk kan håbe og appellere. Ja, det kan man godt, men vi ved, at sådan er det. Derfor vil jeg gerne have at vide af hr. Riishøj:

[Tinning]

hvis hr. Ole Vig Jensen ikke kommer herop under denne debat og siger, at han vil tage et initiativ for at hæve de 95, hvad gør socialistisk folkeparti så? Realiteten er, at det radikale venstre ikke kommer op og siger sådan.

Hr. Riishøj kan nok så mange gange stå og forsøge at bilde os andre ind, at tingene ikke er afklarede, og at vi hænger fast i nogle formuleringer om, at der stadig kan forhandles. Ja men det er ord på et tilfældigt stykke papir, det hjælper ikke noget. Den politiske realitet er, at de 95 ligger fast, og jeg vil godt vide, hvad socialistisk folkeparti vil gøre, hvis det radikale venstre ikke kommer op og siger, at de vil arbejde for at hæve det tal, når hr. Riishøj siger så klart, at tallet 95 er helt uacceptabelt for SF.

(Kort bemærkning).

Eva Møller (KF):

For at der ikke skal dannes nogen myter, og for at hr. Riishøj ikke senere skal kunne gå ud og sige, at der ikke var nogen, der protesterede, vil jeg gerne gøre opmærksom på, at hverken det konservative folkeparti eller regeringen giver sig i lag med at give universiteterne nogen som helst politiske karakterer eller politiske hatte på. Hvis vi beslutter os for en nedlæggelse eller en ændring af en profil på et universitet, sker det ud fra nogle rent saglige motiver. Jeg håber sandelig, at det også gælder de øvrige partier, at de vurderer universiteterne som læreanstalter, der skal formidle viden, ikke politisk overbevisning.

(Kort bemærkning).

Riishøj (SF):

Til hr. Tinning kan jeg kort svare, at vi naturligvis stemmer for, at den humanistiske basisuddannelse ved RUC skal bevares. Det gør vi naturligvis, og det fastholder vi.

Jeg har sagt, at vi har ingen illusioner om, hvad de radikale måtte mene i denne sag. Jeg efterlyser et svar. Når beslutningsforslaget er vedtaget med den ændring, at der hverken er taget stilling til optagelsestallene for 1983 eller fremefter, så er vi frit stillet, vi kan fremsætte beslutningsforslag, hvis vi vil, om 175, 180, 200. Men vi kan naturligvis ikke ændre vores holdning til beslutningsforslaget som helhed.

Fru Eva Møller nævnte spørgsmålet om politisk diskriminering. Det er jo en definitionssag. Vi mener ganske afgjort, at det, der sker særskilt over for RUC, men ikke over for andre universiteter, er en politisk afgørelse. Saglighed er også et definitionsspørgsmål. Vi mener, det er forkert. Det er et politisk overgreb. Man prøver at skjule et reelt ønske om at nedlægge den type uddannelse, som RUC producerer.

Jeg vil med glæde fastholde, at det her er politik, men jeg mener altså også, det er politik, vi beskæftiger os med her i folketinget, så det kan vist ikke overraske.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Jeg vender selvfølgelig tilbage i mit hovedindlæg, men jeg vil godt bede hr. Riishøj om at give mig et klart svar på mit klare spørgsmål. Blæse være med alle de dér ord og sådan noget. Hr. Riishøj kan gang på gang stille sig herop og sige: ja men der står her i betænkningen, at det understreges, at der ikke er taget stilling hverken til optagelsestallene for 1983 eller til den endelige uddannelsesprofil på RUC. Ja, men det er en betænkning for folketinget, det kan ikke bruges til ret meget. Den politiske realitet er en helt anden. Den politiske realitet er, at undervisningsministeren har udsendt en vejledningsavis, hvor der står 95. Undervisningsministeren kunne aldrig finde på at hive den tilbage, medmindre der var et politisk flertal, som sagde: det skal du. Det politiske flertal må nødvendigvis bl. a. rumme socialistisk folkeparti og det radikale venstre, og det radikale venstre vil garanteret ikke være med. De har ikke sagt noget endnu, men lad os vente at se.

Så siger jeg til hr. Riishøj: nu står det klart, at vejledningsavisen ikke bliver trukket, det radikale venstre vil ikke være med til at lave noget, den politiske realitet er altså, at der bliver optaget 95 på den humanistiske basisuddannelse. I denne situation spørger jeg socialistisk folkeparti: hvad så? Uanset hvad man har fået nogle folk til at skrive på et stykke papir et eller andet tilfældigt sted. Det betyder ikke noget. Selv om det er politik, vi beskæftiger os med.

Formanden:

[Formanden]

Hr. Riishøj har ordet for en kort bemærkning, og derefter får de øvrige ordførere en chance.

(Kort bemærkning).

Riishøj (SF):

Hvis vi fulgte hr. Tinnings ønske, så skulle vi altså også nedlægge de 95 ved RUC. Det vil vi altså ikke. Jeg har sagt, at det her er ikke noget at prale af. Det er ikke en god udgang af hele denne sag, men vi vil altså ikke være med til at fjerne de 95, der dog optages. Jeg vil foreslå, at hr. Tinning og jeg eventuelt får diskuteret det her, meget gerne nede på RUC, for det afslører lidt om de politiske, strategiske forskelle, der nu engang er mellem SF og VS. Jeg synes, vi skulle fortsætte den diskussion. Det er meget let at stå her med det store, rene forslag, som aldrig bliver vedtaget, men vi vil altså ikke gå med til at fjerne de 95, som er optaget på RUC.

Jeg efterlyser et klart svar fra hr. Ole Vig Jensen og fra undervisningsministeren om de to uddannelser, som undervisningsministeren har tilladt sig – i hvert fald i strid med beslutningsforslagets ånd – at få nedlagt.

Halvgaard (FP):

Det er ubegribeligt, at der kan diskuteres så meget vedrørende en institution, som samfundet ikke har brug for, og som sådan set er overflødig.

Med den indstilling, fremskridtspartiet altid har haft med hensyn til Roskilde universitetscenter, kan vi naturligvis ikke støtte dette forslag. Vore gentagne forslag om nedlæggelse af centeret mener jeg i dag er mere aktuelle end tidligere, dels på baggrund af hele arbejdsløshedssituationen inden for de akademiske uddannelser, dels og ikke mindst på grundlag af det faldende børnetal her i slutningen af 1980'erne. Det er derfor efter vores opfattelse både uansvarligt og uacceptabelt ikke at afvikle aktiviteterne på centeret.

(Kort bemærkning).

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Jeg vil gerne spørge hr. Tinning, hvad VS havde tænkt sig at gøre, når der nu kun bliver halvt optag på RUC. VS er vel også afhængig af, at der er et flertal sammen med

de radikale. Jeg ved ikke, om VS er bedre til at vride armen om på hr. Ole Vig Jensen, end SF er, men situationen er vel stort set den samme for os begge to. Vi beklager det i begge partier; der er bare ikke så meget at gøre, når de radikale ikke vil være med, hverken for VS eller for SF.

Formanden:

Jeg synes stadig, det var rimeligt, om ordførerne fik en chance, men hr. Tinning ønsker en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Jeg ved, man ikke må polemisere mod formanden, men jeg hører til de få herinde, der straks, når der bliver stillet mig et spørgsmål, går herop og svarer. Det synes jeg er urimeligt at man ligefrem skal kritiseres for.

Fru Marianne Bentsen-Pedersen siger: hvad vil VS gøre? Det er rigtigt, det ville jeg være vendt tilbage til i min ordførertale. Jeg vil godt nævne hovedpunkterne. Vi synes, det var enormt fint og enormt positivt og virkelig dejligt, at der var så mange partier og aktive rundt omkring, der straks, da vi hørte rygterne om den humanistiske basisuddannelses nedlæggelse, gik til undervisningsministeren og sagde: det er for meget, det vil vi ikke have, vi er et flertal, som siger, det finder vi os ikke i, der må nogle folk ind på den humanistiske basisuddannelse. Det tog lidt mere tid for nogle partier end for andre, men immervæk – det skete. Det synes vi var godt. SF var med i det, VS var med, og der var mange andre med.

Dengang lykkedes det at sikre, at der ikke skete en nedlæggelse af den humanistiske basisuddannelse. I dag, hvor vi står og stemmer, er den politiske situation en anden. Den politiske situation er, at der er udsendt en vejledningsavis med en bestemt optagelse på den humanistiske basisuddannelse, med nedlæggelse af bestemte fag, med løfte om oprettelse af bestemte andre. Jeg kunne godt tænke mig, om det virkelig er sådan, at undervisningsministeren vil komme herop og sige: hvis dette beslutningsforslag ikke bliver vedtaget, sådan som det ligger, så trækker jeg min vejledningsavis tilbage og nedlægger den humanistiske basisuddannelse. Det er jo det, fru Marianne Bentsen-Pedersen og hr. Riis-

[Tinning]

høj antyder, at hvis ikke vi vedtager det beslutningsforslag i dag, så bliver den humanistiske basisuddannelse lukket. Ja men det er et udtryk for en omfattende manglende sans for de politiske realiteter. Jeg kunne godt tænke mig, om undervisningsministeren ville komme op og eventuelt belære mig og sige, at det er mig, der ikke har fattet, hvad der foregår, om undervisningsministeren virkelig, hvis vi stemmer dette beslutningsforslag ned, vil trække sin vejledningsavis tilbage og nedlægge den humanistiske basisuddannelse og udsende en ny vejledningsavis.

Ole Vig Jensen (RV):

Hovedformålet for det radikale venstre med dette beslutningsforslag har været at sikre, at der også blev optaget elever på den humanistiske basisuddannelse i undervisningsåret 1983, altså at der ikke blev tale om at lukke basisuddannelsen her til sommer. Hvis dette beslutningsforslag i dag bliver vedtaget, har vi sikret, at hovedformålet er blevet opfyldt, og så har vi understreget fra beslutningsforslagets tre partier, at der hermed ikke tages stilling til optagelsestallene og heller ikke til den endelige uddannelsesprofil på RUC, hverken når det gælder de fremtidige optagelsestal på basisuddannelserne eller fagsammensætningen.

Da der nu er igangsat – eller fortsat, ligesom man nu ønsker at sige det – et grundigt planlægningsarbejde omkring også RUCs fremtid, er vi i det radikale venstre indstillet på at afvente dette grundlæggende arbejde. Jeg vil opfordre undervisningsministeren til i det videre forløb at lade flest muligheder stå åbne med henblik på at træffe en endelig beslutning om uddannelsesprofilen, om fagsammensætningen, når dette materiale er bragt til veje.

Må jeg sige til hr. Riishøj, uden at jeg i øvrigt skal blande mig i den interessante diskussion, der er opstået mellem VS og SF, at jeg glæder mig over, at SF i denne sammenhæng er gået med ind og tager ansvaret for et stykke praktisk politik. Hr. Riishøj har også oplevet nu, hvad det vil sige. Det vil sige, at man altså ikke blot kan tage det gode, men også må tage det onde – man kan ikke blot tage det søde, man må også tage det sure. Det er jo det, der måske for SF er problemet i denne sag.

Men vi er altså blevet enige om på et meget væsentligt punkt i fællesskab at tage et politisk ansvar for, at den humanistiske basisuddannelse ikke nedlægges. Det synes jeg er det væsentligste, og det vil jeg glæde mig over.

(Kort bemærkning).

Riishøj (SF):

Jeg takker for hr. Ole Vig Jensens smukke ord til os om det sure og det søde, men jeg fik altså ikke svar på, om de radikale har taget endelig stilling til samfundsfags og biologis nedlæggelse, og om de radikale – eventuelt i et samråd med ministeren – vil give et klart svar. Jeg synes, vi skulle tage et samråd med ministeren om det meget hurtigt, sådan at vi kan få afklaret, om der i folketinget er et flertal for, før dimensioneringsarbejdet er færdiggjort, at nedlægge to fag på RUC og dermed tage forskud på den dimensionering, som vi er enige om skal foregå. Det vil jeg i hvert fald godt have et svar på. Det kan godt være, det endelige standpunkt ikke bliver afsløret i dag, men jeg vil spørge, om de radikale dog eventuelt i et samråd vil tage spørgsmålet op.

(Kort bemærkning).

Ole Vig Jensen (RV):

Hr. Riishøj ved, at vi netop i denne formulering, vi har givet, ikke har ønsket at tage stilling til detaljerne omkring planlægningen på RUC. Det ville være en usædvanlig fremgangsmåde, hvis folketinget skulle give sig til at blande sig i, hvor mange elever der skulle optages, og i den endelige fagsammensætning. Det har været praksis under tidligere regeringer, som det også har været under denne, at ministeren administrativt kan træffe de nødvendige beslutninger – i denne sammenhæng også for at sikre, at der er en rimelig, afbalanceret fagsammensætning på RUC inden for de midler, der er til rådighed i det finansår, vi går ind i.

(Kort bemærkning).

Riishøj (SF):

Jeg tror, vi kom det lidt nærmere. Det var måske det svar, man kunne forvente – et lidt foruroligende svar. I beslutningsforslaget lægges der meget stor vægt på, at planlæg-

[Riishøj]

ningsarbejdet skal færdiggøres, og så tager man stilling til dimensioneringen. Det står ret klart i beslutningsforslaget. Når man fra ministerens side nedlægger et fag og det klart i beslutningsforslaget siges, at der skal tages endelig stilling til RUCs fagprofil, i det øjeblik planlægningsarbejdet er færdiggjort, er det altså ikke at gå i detaljer. Det er ganske væsentligt på et univercitetscenter at fjerne to fag, hvoraf i hvert fald det ene er et meget stort fag og et meget centralt fag på RUC.

Jeg ved godt, at hr. Tinning har ironiseret over appellerne, jeg har ingen illusioner, men jeg håber, at de radikale vil tage det op. Vi vil i hvert fald indkalde til et samråd om denne sag, så vi får afklaret, om det ikke kan ændres.

Tinning (VS):

Det var så det nyeste element i kataloget fra SF over mulige udflugter. Nu kaldes det samråd. Det er måske nødvendigt over for alle andre end medlemmerne af uddannelsesudvalget at gøre opmærksom på, at der har været samråd. Der har været samråd om RUCs fremtidige uddannelsesprofil, der har været samråd om vejledningsavisen. Det kan være, at der var nogle partier, der brugte samrådene til mere end andre, det skal jeg ikke blande mig i, men realiteten er dog, at der har været samråd. Og så stiller man sig herop og siger: ja, ja, nu fik vi ganske vist ikke noget svar, men så kan vi dog indkalde til et samråd. Ja men det kan man da godt, og man kan også godt indkalde til ét til. Det ændrer ikke noget ved realiteterne.

Hvad er så realiteterne? Realiteterne er kortfattet beskrevet i denne vidt berømte vejledningsavis, der på bagsiden er forsynet med den såkaldte særlige annonce for RUC, en omtale af RUC, som gør det helt klart, at samfundsfag er lukket. Det er umådelig uklart, om samfundsfag kun er lukket som gymnasielæreruddannelse, man kan læse samfundsfag sammen med noget andet. Men sådan er der så meget. Men i hvert fald er samfundsfag på en eller anden måde lukket, må man sige. Det er givet, at biologi er lukket. Det er givet, at socionomi er lukket. Deri ligger også, at man i hvert fald i ministeriet har indstillet videre overvejelser om den nye sociale mellemuddannelse. Man kan sikkert tvinge dem til at genoptage overvejelserne.

Vi har fået at vide, at man ikke kan påregne at læse humanistiske gymnasielærerfag, at studerende fra den samfundsvidenskabelige basisuddannelse ikke kan få en gymnasielæreruddannelse, og at psykologilæreruddannelsen er lukket, til trods for at der er masser af beskæftigelsesmuligheder. Det er et argument, som undervisningsministeren bruger en gang imellem. Det var alle de detaljer, som hr. Ole Vig Jensen mente vi skulle lade være med at gå ned i – alle disse detaljer om et par lukkede uddannelser hist, et par lukkede adgangsveje pist og sådan noget.

Tilbage står stadig væk, er jeg nødt til at sige til hr. Riishøj, at vejledningsavisen lægger helt fast, at der optages de 95 elever på den humanistiske basisuddannelse. Det er krystalklart, at så længe det står dér, og så længe vejledningsavisen er ude i landet hos dem, der senere skal søge, så siger det da sig selv, at man nødvendigvis indretter sig på, at der kommer 95 ind.

Hvor kommer så de 95 fra? Ja, de kommer fra, at undervisningsministeren – ikke i første omgang, heller ikke i anden omgang og heller ikke i tredje omgang, men et sted deruda' – omsider lod det sive ind, at der faktisk var et politisk flertal, der var imod at lukke den humanistiske basisuddannelse. Så gjorde undervisningsministeren det, at han sagde: jeg kan godt se, at det løb er kørt, fordi der er et andet flertal; altså er vi nødt til at opretholde denne basisuddannelse i et eller andet omfang. Så gjorde undervisningsministeren det – og det er dér, hr. Ole Vig Jensen og hr. Riishøj fører sig frem med ensidigt lukkede øjne – at han lavede en rask lille handel, jeg ved ikke med hvem, og det er muligvis kun med sig selv, det kan også lade sig gøre, en rask lille handel, der mandede ud i, at nu lukker vi 95 ind, og det lader vi det blive ved, medmindre der kommer et flertal og siger noget andet. Undervisningsministeren vidste jo godt, at det radikale venstre for længst havde sagt, at man kunne overveje en halv optagelse dér. Så undervisningsministeren vidste, at der ikke ville komme nogen. Og der kommer heller ikke nogen.

Det vil sige, at det, vi ved i dag, er, at der er et flertal imod at lukke den humanistiske basisuddannelse, og at der ikke er noget flertal for at ændre tallet 95. Det er de politiske realiteter, og det er dem, vi stemmer efter. Vi

[Tinning]

stemmer ikke efter, hvad man kan få et medlem af socialdemokratiet og et medlem af det radikale venstre og et medlem af socialistisk folkeparti til at skrive på et stykke papir. Det interesserer os mindre end de faktiske forhold, og de faktiske forhold er faktisk optagelsen af de 95. Det er det, vi stemmer efter.

På et tidspunkt, når undervisningsministeren kommer herop, får vi formentlig et svar på spørgsmålet: hvad nu, hvis dette beslutningsforslag enten blev trukket helt væk eller blev stemt ned? Ville undervisningsministeren så udgive en helt ny vejledningsavis og nedlægge den humanistiske basisuddannelse?

Jeg spørger også, fordi det er klart, at der i vejledningsavisen – ud over en række utydelige formuleringer – er direkte fejl i beskrivelsen af tilsagn om optagelse med erhvervs-erfaring i 1984. Kort fortalt er forholdet det, at hvis man er lige ved at komme ind og alligevel ikke kommer ind, så er der lavet den nye ordning, at hvis man kun vil tages i betragtning til den uddannelse, man allerhelst vil have, så kan man få et løfte om at komme ind næste år på nogle bestemte betingelser. Det er skrevet, som om det også gælder den humanistiske basisuddannelse, som om man kan komme ind på den humanistiske basisuddannelse på nogle bestemte betingelser i 1984. Det passer selvfølgelig ikke, det kan man da ikke. Nu er det kommet til at stå i vejledningsavisen, og sådan kan det gå. Det er en faktuel fejl, det er direkte lodret forkert. Det har ikke fået undervisningsministeren til bare at overveje at udsende en ny vejledningsavis.

Det, der er tilbage, er, at nu kan vi se lukning af en lang række fag, som bl.a. især rammer kvinderne. Vi kan se en humanistisk basisuddannelse på 95, vi kan se en humanistisk dimension eller en humanistisk del af uddannelserne på RUC, som er voldsomt udsultet, og vi kan se et universitetscenter, som er godt i gang med at blive totalt omlagt, og miste de sidste rester af den store værdi som et pædagogisk eksperiment, som det universitetscenter hele tiden har haft. Vi kan se en undervisningsminister, som er godt i gang med – omsider, havde jeg nær sagt – at få mast de sidste dele af anderledes ting, der foregår dernede. Det er erhvervsøkonomien, vi skal have derned, det er datalogien, vi skal have derned. Vi kender argumentationen fra undervisningsministeren, det er beskæftigel-

sessensyn. Men så vil jeg godt have en forklaring på, at psykologilæreruddannelsen skal nedlægges. Der er et beskæftigelsesensyn, der taler helt klart for, at man bevarer den.

Til sidst skal jeg sige, at vi har valgt – ikke ud fra hvad folk går rundt og skriver, men ud fra de politiske realiteter – at undlade at stemme ved den endelige afstemning i dag. Det hænger sammen med det forhold, at det, vi i virkeligheden stemmer om i dag, ikke er, om den humanistiske basisuddannelse skal bevares eller ej. Det er blevet afgjort for længst, og undervisningsministeren har taget sine praktiske konsekvenser, nemlig udsendt en vejledningsavis med løfte om at optage 95 studerende. Det, vi stemmer om i dag, er: skal vi sige ja til den studehandel, som handler om at optage 95 og nedlægge et par fag og blokere et par adgangsveje, eller skal vi ikke? Det er det, der er realiteten i sagen. Derfor har vi valgt at undlade at stemme.

Jeg har selvfølgelig bemærket, at alle de borgerlige partier laver en lille juleleg og stemmer imod dette beslutningsforslag. Hvad er det andet end noget, der svarer til 3-4 børn, der mødes nede på legepladsen og bliver enige om at lege en leg og ikke fortælle nogen andre, hvad den i virkeligheden går ud på? Nu er man blevet enig om at lege den leg, som handler om, at i dag stemmer vi om den humanistiske basisuddannelses fremtid. Fup og fidus og det rene blålys, men det leger man altså, og de borgerlige gør deres pligt, de stemmer sandelig imod – vel vidende, at beslutningsforslaget bliver vedtaget. Andre kommer op og forklarer om den heroiske indsats, de har gjort, sådan at man kan vedtage det. Uanset om man gør det ene eller det andet eller man lader være med at stemme, det er fuldstændig lige meget, realiteten er, at den vejledningsavis ligger der, og der står 95, og det bliver stående – medmindre hr. Ole Vig Jensen skulle have skiftet mening inden for de sidste minutter. Det tror jeg ikke. Men hvis hr. Ole Vig Jensen ville komme herop og sige: selvfølgelig skal det tal på 95 ændres, selvfølgelig skal vi have nogle flere optaget på den humanistiske basisuddannelse, så ville den politiske situation have ændret sig endnu en gang, og så var der selvfølgelig grund til at indkalde samråd og holde møder og gå til forhandlinger – og gå ture og tage i byen, og hvad man ellers laver som led

[Tinning]

i det her alvorlige politiske arbejde. Alle mulige julelege burde man straks igangsætte. Men det sker jo ikke. Sagen er afgjort.

(Kort bemærkning).

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Jeg synes ikke, Hr. Tinning behøver at stå og fremstille sig selv som mere naiv, end det er nødvendigt. Hr. Tinning ved udmærket godt, at den vejledningsavis er udsendt, fordi undervisningsministeren ved, at forslaget bliver vedtaget. Undervisningsministeren fandt på et tidligt tidspunkt ud af, at det ville blive vedtaget, og udsendte derfor vejledningsavisen i den form.

I vejledningsavisen er der faktisk gjort opmærksom på, at tingene kan ændres, hvis beslutningsforslaget ikke bliver vedtaget, så jeg synes, det er naivt at sige, at det er noget, der ville ske, uanset hvordan SF så stemte her.

Jeg vil godt sige til hr. Ole Vig Jensen, at han kan have ret i, at man ikke bør gå ind og administrere, men det er dog sådan, at ministeren skal administrere på baggrund af et flertal i folketinget. Det kan være lidt svært at finde ud af, hvor det flertal ligger, hvis hr. Ole Vig Jensen ikke vil tilkendegive sin mening. Jeg mener ikke, at det at tilkendegive, hvad man mener, er blevet forbudt – undtagen hvis det er en intern vedtagelse i det radikale venstre.

(Kort bemærkning).

Riishøj (SF):

Det er kedeligt, at denne debat udarter til en diskussion mellem SF og VS, men sådan er det altså blevet.

Jeg har sagt flere gange, at vi går ikke og praler af nogle resultater, som ikke er gode resultater. Vi har lige fra starten været klar over den risiko, der ligger i dette beslutningsforslag. Det er meget letkøbt for VS at komme her med sit rene forslag og hovere over, at folketinget er sammensat, som det er.

Som jeg nævnte før, tager jeg meget gerne på Roskilde universitetscenter en diskussion med hr. Tinning om det her, for det her er simpelt hen et spørgsmål om strategi. Jeg synes også for hr. Tinnings vedkommende i dag, at det er et spørgsmål om anstændighed, for stod hr. Tinnings ord til troende, var

chancen forsvundet for, at Roskilde universitetscenter og hum-bas kunne overleve. Vi har reelt en vedtagelse i dag, der går på, at hum-bas totalt skal nedlægges. Vi praler ikke af det her, men jeg synes ikke, der er grund til at hovere over noget som helst i denne sag.

(Kort bemærkning).

Sonja Mikkelsen (S):

Først skal jeg beklage, at vejledningsavisen kan få nogle unge til at lade være med at søge Roskilde universitetscenter. Jeg synes ikke, at vejledningsavisens ord skal stå alene, men at vi herfra også skal sige, at de unge selvfølgelig kan søge Roskilde universitetscenter såvel som andre højere læreanstalter.

Jeg synes egentlig, at hr. Tinning tjener sagen meget dårligt. I vejledningsavisen står der, at der skal optages 95 studerende ved Roskilde universitetscenters humanistiske basisuddannelse her til sommer, men vejledningsavisens tal er jo ikke nogen sikkerhed. Der er taget et generelt forbehold i vejledningsavisen fra ministerens side på bagsiden, hvor der står helt tydeligt, at *hvis* der optages studerende på den humanistiske basisuddannelse, bliver det de 95. Det er altså kun sikkert, at der optages de 95 studerende, når det beslutningsforslag, vi har til behandling i dag, bliver vedtaget. Det ser det ud til at det gør, og derfor kan VS selvfølgelig også gratis lave det nummer, de laver her i dag.

Jeg vil gerne spørge: har jeg forstået det korrekt, at VS ikke stemmer for, at folketinget skal pålægge undervisningsministeren fortsat at sikre optagelse af studerende ved den humanistiske basisuddannelse ved RUC?

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Nu får sagen helt halvreligiøse undertoner, nu bliver det et spørgsmål om »at tjene sagen« og om »anstændighed« og alt sådan noget. Ja, ja.

Jeg vil godt sige til fru Marianne Bentsen-Pedersen, at jeg stod faktisk ikke og udtrykte naivitet, for det, jeg sagde helt tydeligt, var, at når vejledningsavisen var blevet udsendt med de 95, så var det ikke, fordi vi i dag stemmer for, at der optages nogle folk på den humanistiske basisuddannelse, men fordi undervisningsministeren vidste, at der er og

[Tinning]

var et flertal herinde, som vendte sig imod en lukning af den humanistiske basisuddannelse. Det vidste undervisningsministeren. Undervisningsministeren har lidt sans for, hvad der bevæger sig i de politiske forhandlinger, og han tog konsekvensen, han sagde: det er så i orden, vi optager 95, og så laver vi et par små fikse rævekager imens – som det radikale venstre selvfølgelig har slugt. Nu stiller det radikale venstre sig op og siger, at bare fordi man lukker samfundsfag, bare fordi man lukker biologi, bare fordi man lukker psykologi, bare fordi man ikke får nogen social mellemuddannelse osv. osv., så er det detaljer, vi ikke skal blande os i. Ja men altså!

Nu siger fru Sonja Mikkelsen, at i vejledningsavisen står der jo, at det kun er, hvis dette beslutningsforslag bliver vedtaget, at der bliver lukket folk ind på den humanistiske basisuddannelse. Det står der faktisk ikke. Sådan kan det læses, men det, der står helt præcist, er:

»Optagelsen ved Roskilde universitetscenter i 1983 forventes efter behandling i folketinget baseret på følgende forudsætninger.« Det kan lige så vel læses som, at efter behandling i folketinget forventer vi, at vi kan lave en optagelse, der er baseret på følgende forudsætninger. Det er ikke tilfældigt, at undervisningsministeren har valgt sådan en formulering, det er endnu et udtryk for, at sansen for detaljerne i de politiske forhandlinger også er noget, undervisningsministeren i hvert fald en gang imellem har.

(Kort bemærkning).

Sonja Mikkelsen (S):

Hvis hr. Tinning læser lidt længere i den artikel, der er om RUC på bagsiden af vejledningsavisen, vil han se, at der også står:

»Såfremt der ikke gennemføres optagelse på den humanistiske basisuddannelse i 1983, vil du i givet fald komme i betragtning ved dit sekundære valg.«

Det er altså henvendt til de studerende. Det står der også i vejledningsavisen.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Jeg skal nok gøre det kort. Det mest interessante er i virkeligheden at høre undervis-

ningsministerens svar. Hvad ville der ske, hvis vi i dag trak dette beslutningsforslag? Ville vejledningsavisen blive trukket tilbage? Ville den humanistiske basisuddannelse blive nedlagt? Ville der blive udsendt en ny vejledningsavis? Ja eller nej?

Fru Sonja Mikkelsen er inde på, hvad der ligger i, at undervisningsministeren har skrevet: hvis der optages nogle folk på den humanistiske basisuddannelse i 1983. . . . Det er jo ikke andet end det, vi også måtte høre på under førstebehandlingen, hvor undervisningsministeren drev den der stil med: »Jeg foretager mig ikke noget, hvis ikke jeg bliver pisket til det«, og alt det dér. Det var jo ikke andet end almindeligt spil. Det, der er realiteten i dag, det ved vi, er vejledningsavisen, og dér står de 95.

Jeg skal i øvrigt vente, til vi nu har fået undervisningsministeren herop, for jeg mener egentlig, at det er det mest interessante – igen i dag.

Dorte Bennedsen (S):

Folketingets uddannelsesudvalg har ved adskillige lejligheder og også i denne sag over for ministeren sagt, at vi er meget opmærksomme på, at det ikke er udvalgets opgave at administrere uddannelsespolitik, og at vi respekterer ministerens ret til at foretage administrationen.

Ikke desto mindre har spørgsmålet om en ændring af uddannelsesprofilen på RUC fået et sådant omfang og et sådant forløb – og her vil jeg godt sige, at det kan ministeren takke én omstændighed for, nemlig den fason, hvorpå ministeren selv har spillet ud i sagen – at det er rimeligt, at folketinget indruges i det videre forløb i denne sag.

Derfor vil jeg godt på vegne af forslagsstillerne understrege, at endelig stillingtagen til uddannelsesprofilen ikke kan ske, før planlægningsarbejdet er gjort færdigt til efteråret. Jeg vil meget gerne understrege, at flertallet forudsætter, at ministeren på det tidspunkt over for udvalget redegør for sine planer om ændring af uddannelsesprofilen – altså på et tidspunkt forinden den endelige beslutning er taget. Dette er forudsætningen for flertallet. Det er sagt til ministeren under udvalgsarbejdet, og vi ønsker det sagt her i salen, så det også fremover vil fremgå af folketingstidende, og så vi undgår, at der kan

[Dorte Bennedsen]

opstå den mindste tvivl til efteråret på dette punkt.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Til hr. Tinning kan jeg sige ganske klart, at jeg, hvis dette forslag ikke bliver vedtaget, selvfølgelig vil falde tilbage på det meget fornuftige oplæg, som oprindelig forelå, og som jo fuldstændig svarede til to af de tre skitser, den tidligere regering lagde frem for et år siden.

Til fru Dorte Bennedsen vil jeg sige, at jeg ikke håber, det betyder, at jeg intet må foretage, at alt sættes i stå. Jeg håber, at denne orientering om videre beslutninger kan komme betydelig tidligere end til efteråret, for nu skal der altså handles, hvis vi ikke skal komme endnu et år for sent med disse ting.

Tinning (VS):

Undervisningsministeren sagde det ikke selv helt tydeligt, men det, undervisningsministeren sagde, må jo forstås sådan, at undervisningsministeren, hvis dette beslutningsforslag ikke bliver vedtaget, vil vende tilbage og søge den humanistiske basisuddannelse nedlagt.

Hvad sker der, når undervisningsministeren forsøger at få den humanistiske basisuddannelse nedlagt? Det behøver vi ikke gætte om, det ved vi, for det forsøgte ministeren for nogle måneder siden. Der sker det, at et flertal bestående af socialdemokratiet, det radikale venstre, socialistisk folkeparti og venstresocialisterne siger: den går ikke. Så må undervisningsministeren på den igen, for realiteten i dette er jo ikke, at der lige pludselig ikke er noget flertal for at bevare den humanistiske basisuddannelse, fordi dette beslutningsforslag ikke bliver vedtaget. Selvfølgelig er der det, og det har der været hele tiden, og det har ministeren taget konsekvensen af for længst. Nej, det interessante er, at man i dag via udsendelsen af vejledningsavisen reelt har lagt sig fast på tallet 95. Dertil siger socialistisk folkeparti: det er klart uacceptabelt, dertil siger hr. Ole Vig Jensen: det har jeg ikke rigtig nogen mening om, og dertil siger socialdemokratiet vel: nå, eller sådan noget. Men realiteten er jo, at hvis de tre partier gik til undervisningsministeren og sagde: vi vil ikke have 95, vi vil have 100, nej, vi vil ikke have 100, vil have 105, ville

undervisningsministeren blive nødt til at følge med hele vejen op, indtil dette flertal ikke gad lave det lille nummer mere. Det er det, der er sagen. Nok har undervisningsministeren indført mange nye, særprægede adfærdformer i dansk politisk liv, men der er dog et skridt til dette først at udsende en vejledningsavis vel vidende, at det ikke går, fordi man nu nok kan nedlægge den humanistiske basisuddannelse alligevel, og så trække vejledningsavisen tilbage, men så finde ud af, at den går alligevel ikke, og så udsende en ny vejledningsavis. Jeg ved ikke, hvor mange der tror på det, og nok kan undervisningsministeren ind imellem præstere noget, som på forhånd må anses for at være usandsynligt, men det dér, det er jo direkte. . . ja, det overstiger min fantasi, og det siger som bekendt ikke så lidt.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Vejledningsaviser har ingen retsskabende effekt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges, idet 68 stemte for, 59 imod; 4 stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Om denne vedtagelse vil der nu blive givet meddelelse til undervisningsministeren.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 184:

Forslag til lov om registrering af fonde.
(Fremsat 13/4 83).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Hans Jørgen Jensen (S):

Dette lovforslag er en udløber af debatten den 4. marts 1983, hvor vi debatterede spørgsmålet om fonde i al almindelighed og erhvervsmæssige fonde. Reelt var der en positiv indstilling til selve lovgivningen, men